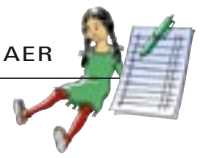

Skemaer

Vis, hvad du kan

**Sprogscreening af
tosprogede skolestartere**

Indhold

- 3 Indsamling af supplerende oplysninger (skolestartere)**
- 7 Registreringsark 1**
til vurdering af samtalekompetence (aktivitet 1)
- 11 Registreringsark 2**
til vurdering af skolestartsordforråd (aktivitet 2)
- 21 Registreringsark 3**
til vurdering af fortællekompetence (aktivitet 3)
- 24 Registreringsark 4**
til vurdering af lytteforståelse (forståelse af sproglig kompleksitet) (aktivitet 4)
- 26 Registreringsark 5**
til vurdering af begyndende skriftsprogskompetence (aktivitet 5)
- 29 Registreringsark 6:**
opsamling

Sprogscreeningen foretages af (sagkyndiges navn og stilling):

Indsamling af supplerende oplysninger

Spørgsmålene er besvaret af (navn/navne): _____

Dato: _____

Hvem forventes at deltage i sprogscreeningen (forældre, barnets pædagog/kontaktperson, tolk)?

Oplysninger om det tosprogede barn fra barnets pædagog og/eller forældre

Faktuelle oplysninger om barnet:

(Oplysningerne indsamles i god tid før sprogscreeningen. Er barnet i dagtilbud eller andet tilbud, besvares disse spørgsmål af en pædagog i samarbejde med forældrene. Ellers må den sagkyndige indsamle oplysningerne).

Navn: _____

Adresse: _____

Cpr-nummer: _____

Forældrenes navne: _____ og _____

Har barnet søskende? ja nej

Hvis ja, barnets placering i søskenderækken: _____

Hvor er barnet opvokset (land/lande og hvor længe)? _____

Hvilket/hvilke lande stammer familien fra? _____

Vurderes det, at der er brug for tolk? ja nej

Hvis ja, hvilket sprog/dialekt skal der tolkes på? _____

Går barnet i dagtilbud eller andet tilbud? ja nej

Hvis ja, hvor? _____

og barnets pædagog/kontaktperson: _____

Hvornår startede barnet i dagtilbud eller andet tilbud? _____

Hvordan har fremmødet i dagtilbud eller andet tilbud været? _____

Har barnet modtaget obligatorisk sprogstimulering (§ 4 a)? ja nej

Hvis ja, hvor? _____

og hvor længe? _____

DATO/BARNETS NAVN

**Oplysninger baseret på observationer i dagtilbud eller andet tilbud
– fra en pædagog, som kender barnet i dagligdagen**

Disse oplysninger indsamles før sprogscreeningen. Er barnet ikke i dagtilbud eller i et andet tilbud, besvares spørgsmålene af den, der er ansvarlig for barnets sprogudvikling på dansk.

Spørgsmålene er besvaret af (navn, stilling og dagtilbud):

Dato: _____

Er barnet generelt nysgerrigt? ja nej

Eventuelle kommentarer: _____

Henvender barnet sig til voksne?

Ved hjælp af sprog: ja nej Hvis ja, på modersmål: *og/eller* dansk:

Ved hjælp af udpegning/kropssprog: ja nej

Indgår barnet i interaktion med andre børn?

Ved hjælp af sprog? ja nej Hvis ja, på modersmål: *og/eller* dansk:

Ved hjælp af udpegning/kropssprog: ja nej

Hvordan reagerer barnet på kommunikative problemer i forhold til voksne og børn?

Er insisterende og forsøger igen: ja nej

Opgiver tit: ja nej

Hvilke kommunikationsstrategier benytter barnet sig af? (Sæt eventuelt flere krydser.)

Fylder danske sætninger ud med ord fra modersmålet:

Foretager omskrivninger og forklaringer på dansk:

Stiller spørgsmål:

Siger: "Det ved jeg ikke" eller lignende:

Kommunikerer næsten ikke ved hjælp af talesprog:

Handler og/eller svarer barnet på korte henvendelser på dansk? ja nej

Hvordan taler barnet på dansk? (Sæt ét kryds.)

Bruger næsten kun enkeltord: *eller* sætter ord sammen i små sætninger:

Er barnets udtale på dansk forståelig? ja nej

Eventuelle kommentarer: _____

Eksperimenterer barnet med ord på dansk eller andre sprog? ja nej

Spørger barnet til, hvad ting hedder? ja nej

Taler barnet uopfordret på dansk, for eksempel beder om hjælp, forklarer en hændelse, spørger, udtrykker følelser og behov? ja nej

Eventuelle kommentarer: _____

Deltager barnet, når der bruges rim og remser og leges sanglege? ja nej

Eventuelle kommentarer: _____

Er barnet interesseret i en fortælling/historie med konkrete genstande eller billedstøtte? ja nej

Eventuelle kommentarer: _____

Kan barnet selv fortælle en historie eller om en konkret oplevelse eventuelt med billedstøtte eller hjælp fra en voksen? ja nej

Eventuelle kommentarer: _____

Eventuelle yderligere iagttagelser og kommentarer, for eksempel om trivsel eller andre forhold, som vurderes at være relevante i forhold til sprogvurdering:

DATO/BARNETS NAVN _____

**Oplysninger fra forældre om barnets sprogtilegnelse,
herunder modersmål**

Er barnet i dagtilbud eller andet tilbud, besvares disse spørgsmål af en pædagog i samarbejde med forældrene før screeningen, ellers besvares spørgsmålene af den sagkyndige i samarbejde med forældrene i forbindelse med screeningen.

Hvilket/hvilke sprog tales i hjemmet? _____

Hvilke sprog bruger barnet derhjemme (et/flere modersmål, dansk, siger for eksempel nogle ord på dansk og andre på modersmål)? _____

Forstår og/eller bruger barnet aktivt mange ord på modersmålet/modersmålene? ja nej

Kan barnet læse og skrive på modersmålet/modersmålene? ja nej

Hvis ja, hvilke: _____

og niveau: _____

Forstår og/eller bruger barnet aktivt mange ord på dansk? ja nej

Har barnet haft problemer med synet? ja nej

Hvis ja, uddyb: _____

Har barnet haft problemer med hørelsen? ja nej

Hvis ja, uddyb: _____

Andre oplysninger, som vurderes at være relevante i forhold til sprogvurdering: _____

Registreringsark 1

til vurdering af samtalekompetence (aktivitet 1)

Vejledning til registrering

Vurderingen foretages primært på baggrund af gennemlytning af samtalen med barnet (aktivitet 1), men det overordnede indtryk fra de øvrige aktiviteter i sprogscreenings-samtalen som helhed kan inddrages supplerende. Barnets samtalekompetence vurderes ud fra fire hovedkategorier:

- Samtalens forløb
- Barnets initiativ i samtalen
- Barnets kendskab til samtalers opbygning og regulering
- Barnets sprogbeherskelse som helhed og brug af kommunikationsstrategier

Under hver hovedkategori findes et eller flere støttespørgsmål, som besvares ved at sætte et kryds på en skala, der går fra begynderniveau til avanceret dansksprogligt niveau. På baggrund af afkrydsningerne placeres barnet på et af de fire trin i den nedenstående skala for samtalekompetence.

1. Samtalens forløb

a. Hvordan er det at etablere en samtale med barnet?

Problemfyldt Problemfrit

Her handler det om barnets umiddelbare villighed og lyst til at indgå i en samtale på dansk med den sagkyndige. I de tilfælde, hvor det opleves problemfyldt at etablere en samtale med barnet, er det vigtigt at holde sig for øje, at vanskelighederne kan bunde i en lang række andre forhold end barnets dansksproglige kompetence – for eksempel utryghed i forhold til screeningssituationen eller generel uoplagthed.

b. Hvordan kan samtalsens overordnede forløb karakteriseres?

Trægt Flydende

Her er fokus på samtalsens overordnede forløb. Om forløbet opleves som trægt eller flydende er blandt andet afhængig af samtals tempo, af graden af forståelse mellem barnet og den sagkyndige og af barnets engagement i samtalen.

2. Barnets initiativ i samtalen

a. I hvilken grad er samtalen afhængig af den sagkyndiges støtte?

Den sagkyndige spiller en væsentlig rolle for barnets sproglige udfoldelse – på godt og ondt. Et træt samtaleforløb er ofte kendetegnet ved, at samtalen på grund af barnets passive rolle og eventuelt manglende forståelse er afhængig af den sagkyndiges støtte og initiativ, mens barnet i et flydende samtaleforløb indgår aktivt og engageret og kun i ringe grad er afhængig af den sagkyndiges støtte.

b. I hvilken grad bringer barnet selvstændigt stof på banen?

Her er fokus på barnets lyst til at bidrage med initiativer til samtalen. Det kan for eksempel være uddybninger på eget initiativ, introduktion af nye eller delvist nye emner eller spørgsmål. Også i denne forbindelse har samspillet med den sagkyndige stor betydning – det vil sige, hvordan den sagkyndige giver plads til og støtter barnets selvstændige initiativer, og i hvor høj grad den sagkyndige spørger ind til barnets bidrag.

3. Barnets kendskab til samtalers opbygning

a. Demonstrerer barnet kendskab til normer for turtagning?

Turtagning handler blandt andet om, hvordan man tager, holder og afgiver ordet i samtaler. Det kan ske gennem små ord og udtryk som *øhm*, *vel* og *ikke også* eller gennem teknikker som at sætte taletempoet i vejret for at holde ordet.

Opsamling af registreringer vedrørende samtalekompetence

Som opsamling placeres barnet – med udgangspunkt i afkrydsningerne i støttespørgsmålene – på et af de fire trin i nedenstående skala for samtalekompetence:

☐ Trin 1: Helt begynder på dansk	☐ Trin 2: Usikker sprogbruger på dansk	☐ Trin 3: På vej-sprogbruger på dansk	☐ Trin 4: Sikker sprogbruger på dansk
Barnet har endnu ikke påbegyndt eller er lige i startfasen af sin dansksproglige udvikling.	Barnet har vanskeligt ved at indgå i en samtale på dansk. Barnet har svært ved at forstå og gøre sig forståelig, siger kun lidt og giver let op. Kommunikationen er meget vanskelig og langsom, også selv om barnet får hjælp fra samtalepartneren.	Barnet kan indgå i en enkel samtale på dansk, hvis barnet får støtte fra samtalepartneren, og hvis emnet er velkendt. Barnet udtrykker sig indimellem søgende, men søger aktivt at kommunikere på dansk.	Barnet indgår sikkert og ubesværet i en samtale på dansk. Barnet udtrykker sig nuanceret og selvstændigt om mange forskellige emner og forhold. Kommunikationen er flydende og foregår ofte på barnets initiativ.

Indplacering på skalaen og relevante iagttagelser føres over på registreringsark 6: Opsamling.

Registreringsark 2

til vurdering af skolestartsordforråd (aktivitet 2)

Vejledning til registrering

Samtalen følger de nedenstående spørgsmål, og den sagkyndige registrerer løbende barnets svar i afkrydsningsskemaerne efter hvert spørgsmål. Det markeres med X, om barnet henholdsvis siger/udpeger eller ikke siger/udpeger ordene i de forskellige kategorier – uden skelnen til, om der er tale om benævnelse eller udpegelse.

Kommentarfeltet kan bruges til at notere, hvis barnet benytter andre betegnelser end de angivne (for eksempel *trøje* i stedet for *T-shirt*). Mellemsprogsformer, brug af ord fra modersmålet og kreative nydannelser kan ligeledes noteres i kommentarfeltet.

Endelig er der efter hvert skema plads til at notere, hvis barnet selv nævner flere ord inden for de forskellige kategorier.

1. Personer og genstande

Peg på børnene ved det runde bord i venstre hjørne.

- Kan du se, hvad børnene laver her?
- Ja, og hvad leger pigen/drengen med?
- Hvad har drengen i hånden? Hvad står der inde i midten?

Fokus	Ord	Siger/udpeger	Siger/udpeger ikke	Kommentarer
Personer	børn(ene)			
	pige(n)			
	dreng(en)			
Personlige stedord	de			
	hun			
	han			
Genstand ental	klods(en)			
Genstand flertal	klodser(ne)			
Overbegreb ental	bil(en)			
Overbegreb flertal	biler(ne)			
Underbegreb	lastbil(en)			
	politibil(en)			
	brandbil(en)			

Andre ord: _____

2. Størrelser

- Kan du se, at klodserne ikke er lige store? Kan du pege på en, der er stor, og en, der er lille?
- Hvad for én er størst af dem alle sammen? Og mindst?
- Mange af klodserne er lige store. Kan du vise mig to klodser, der er lige store?

Fokus	Ord	Siger/ud- peger	Siger/ud- peger ikke	Kommentarer
Størrelse – grundform	stor			
1. grad (positiv)	lille			
3. grad (superlativ)	størst			
3. grad (superlativ)	mindst			
Størrelsesforhold	lige store			

Andre ord: _____

3. Former

Peg på pigen med klodserne.

Se, pigen har en særlig klods i hånden.

Tegn en trekant eller form den med fingrene.

- Den har sådan en form. Ved du, hvad den form hedder?
- Hvis eleven ikke svarer: Det er en trekant. Kender du nogen andre former?
- Kan du finde nogen firkantede ting på billedet? Runde ting? Aflange? Flade?

Fokus	Ord	Siger/ud- peger	Siger/ud- peger ikke	Kommentarer
Former	trekant/trekantet			
	firkant/firkantet			
	rund			
	aflang			
	flad			

Andre ord: _____

4. Tegning

Peg på tegningen nederst i billedet.

- Her er der én, der har tegnet noget. Kan du se, hvad det er?
- Hvad bruger man til at tegne med?
- Blyanterne er ikke lige lange. Kan du se, hvad for en der er lang? Hvad for nogle er korte?

Fokus	Ord	Siger/ud- peger	Siger/ud- peger ikke	Kommentarer
Tegneredskaber – ental	blyant/farve/tus/ kuglepen			
Flertal	blyanter/farver/ tusser/ kuglepenne			
Længde	lang			
	kort			

Andre ord: _____

5. Farver

Der er også en masse farver på billedet. Ved du, hvad nogle af farverne hedder?

Spørg til de farver, eleven ikke selv siger. Peg for eksempel på indianerpigens røde strømpebukser, på den mandlige pædagogs bukser og på drengen til venstres gule bluse.

- Ved du, hvad den farve hedder? Og den farve?
- Efter grundfarverne spørges igen åbent. Kan du finde flere farver?

Spørg, hvis eleven går i stå eller ikke svarer.

Peg for eksempel på drengens grønne bluse, på pigen i den lyserøde prinsessekjole, på pædagogens hvide T-shirt, på den kvindelige pædagogs sorte bukser, på den grædende piges orange kjole og så videre.

Kender du også den farve? Og den?

Fokus	Ord	Siger	Siger ikke	Kommentarer
Grundfarver	rød			
	blå			
	gul			
Andre farver	grøn			
	lyserød			
	hvid			
	sort			
	orange			
	lilla			
	grå			
	brun			
	lyseblå			
	lysegrøn			

Andre ord: _____

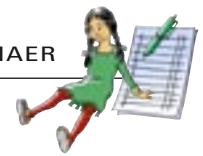
6. Tøj

Nu skal vi snakke om, hvad for noget tøj de har på.

Peg på den mandlige pædagogs bukser.	Hvad har han på?
Peg på hans T-shirt.	Og hvad hedder sådan en?
Peg på pigen i den lyserøde kjole.	Hvad har hun på?
Peg på den grædende drengs shorts.	Hvad har han på?
Peg på den grædende piges strømper.	Hvad har hun på her?
Peg på hendes sko.	Og på fødderne?
Peg på pigen i de sribede bukser, som sidder på ryglænet i øverste højre hjørne.	Prøv at se hendes bukser. Hvad hedder det, hendes bukser er?
Peg på pædagogens blomstrede bluse.	Og hvad hedder det, hendes bluse er?

Fokus	Ord	Siger/ud- peger	Siger/ud- peger ikke	Kommentarer
Tøj – underbegreber	bukser			
	kjole			
	shorts			
	T-shirt/ bluse/ trøje			
	strømper			
	sko			
Tillægsord	sribet			
	blomstret			

Andre ord: _____

7. Frugter

Peg på frugterne.

- Kan du se, hvad det er, der ligger her?
- Kender du andre frugter?

Fokus	Ord	Siger/ud- peger	Siger/ud- peger ikke	Kommentarer
Frugter – underbegreber	æble			
	pære			
	appelsin			
Ental	banan			
Flertal	bananer			
Overbegreb	frugt/frugter			

Andre ord: _____

8. Ental/flertal

Peg på bøgerne øverst i reolen.	Hvad er det, der står heroppe på hylden?
Peg på dukkerne i skuffen.	Hvad er der i skuffen?
Peg på vindueskarmen.	Hvad er der i vindueskarmen?
Peg på et af de grædende børn.	Og det her er et barn. Ved du, hvad det hedder, når der er to?

Fokus	Ord	Siges	Siges ikke	Kommentarer
Flertal	bøger			
	dukker			
	glas			
	børn			

Andre ord: _____

9. Aktiviteter

I denne opgave er der flere svarmuligheder til hvert spørgsmål, og de noterede ord/udtryk bør ses som forslag til, hvordan man kan beskrive de aktiviteter, der foregår på billedet. Her ligger opmærksomheden på, om barnet benytter forskellige udsagnsord eller udelukkende siger for eksempel *er* eller *laver*. Så snart eleven har gjort et forsøg på at beskrive den enkelte aktivitet, sættes der kryds i kolonnen Siger – uanset, om svaret stemmer overens med forslaget i kolonnen Ord. Hvis svaret afviger fra forslaget, kan elevens svar noteres i kommentarfeltet og helt andre ord kan skrives i de tomme rubrikker eller på linjerne under skemaet. Eftersom der ikke er fokus på bøjning af udsagnsord, har det ikke betydning, om barnet bøjer ordene korrekt eller for eksempel siger *hun kigge bog*. Eventuelle iagttagelser om bøjning af udsagnsordene kan noteres i kommentarfeltet.

Nu skal vi snakke om, hvad børnene og de voksne laver på billedet.
Kan du fortælle mig, hvad de forskellige børn og voksne laver?

Afvent svar.

Hvis eleven ikke siger noget eller går i stå, peger den sagkyndige på forskellige personer og spørger:

Hvad laver han/hun?

Fokus	Ord	Siger	Siger ikke	Kommentarer
Udsagnsord (ved højre sofa-hjørne)	læser			
	fortæller			
	lytter			
	kigger/ser			

Fokus	Ord	Siger	Siger ikke	Kommentarer
(ved udklædningskisten)	klæder sig ud			
	tager tøj på			
	finder/leder efter (sværd)			
	binder (bælte)			
	leger (prinsesse, indianer, ridder)			
(ved bord med klodser)	leger/kører med bil			
	bygger/lægger/stabler/leger med klodser			
(på madrasserne)	læser			
	lytter/hører (historie/musik)			
	sidder (på pude)			
	ligger			

Fokus	Ord	Siger	Siger ikke	Kommentarer
(på legeplads)	løber			
	leger (fange)			
	fanger			
	gynger			
	kravler/går (op i rutsjebanen)			
(ved grædende børn)	græder			
	trøster			

Andre ord: _____

 Fortsæt til aktivitet 3

Opsamling af registreringer vedrørende skolestartsordforråd

Som opsamling placeres barnet – med udgangspunkt i afkrydsningerne i skemaerne – på et af de fire trin i nedenstående skala for skolestartsordforråd på dansk:

☐ Trin 1: Helt begynder på dansk	☐ Trin 2: Sparsomt kendskab til skolestartsordforråd på dansk	☐ Trin 3: Udvikling af skolestartsordforråd på dansk på vej	☐ Trin 4: Sikker brug af skolestartsordforråd på dansk
Barnet har endnu ikke påbegyndt eller er helt i startfasen af sin dansksproglige udvikling.	Barnet kender nogle få af de hyppigste ord i nogle af kategorierne, men sjældent de øvrige ord. Barnet kan udpege lidt flere ord, end han/hun selv kan sige.	Barnet kender en del af de undersøgte ord, men er ikke helt sikker, når de mindre hyppige ord skal siges. Fremsigelsen af disse kan præges af lav stemmeføring, ønske om bekræftelse og eventuelt af selvrettelser.	Med enkelte undtagelser behersker barnet hele det undersøgte ordforråd. Barnet udpeger således med stor sikkerhed både over- og underbegreber og siger også en række af ordene. Der kan være spor af accent i udtalen.

Indplacering på skalaen og relevante iagttagelser føres over på registreringsark 6: Opsamling.

Registreringsark 3

til vurdering af fortællekompetence (aktivitet 3)

Vejledning til registrering under aktivitet 3

Billedsekvensserien er konstrueret, så den tager udgangspunkt i samtalebilledet om læringsmiljø/dagtilbud, som anvendes i aktivitet 1 og 2. For at tydeliggøre sammenhængen indledes aktiviteten med, at den sagkyndige på samtalebilledet udpeger situationen med pigen og drengen, som har slået sig og græder, for eksempel ved at sige:

Her er der nogle børn. Hvordan har de det? Hvorfor tror du, at de græder? Hvad tror du, der sket med dem?

Hvis barnet allerede tidligere i sprogscreeningssamtalen har talt om situationen med de grædende børn, refererer den sagkyndige til dette og spørger:

Hvad var det nu, du sagde, der var sket med de to børn?

Den sagkyndige registrerer barnets valg af bøjning af udsagnsordene. Sæt kryds:

- Nutid, for eksempel *hun vælter*
- Fortid, for eksempel *hun vältede* (datid), *hun er væltet* (fornutid), *hun var væltet* (før datid)

Eventuelle kommentarer: _____

Vejledning til registrering efter sprogscreeningen

Vurderingen foretages på baggrund af gennemlytning af barnets fortælling (aktivitet 3), men det overordnede indtryk fra de øvrige aktiviteter i sprogscreeningssamtalen som helhed kan inddrages supplerende.

Barnets evne til at fortælle sammenhængende vurderes ud fra fire kategorier:

- Sætningsbygning
- Sætningskobling
- Tidsmarkering
- Henvisning (reference)

Under hver kategori markeres det med afkrydsning, hvilke sproglige træk og konstruktioner barnet anvender, og der kan eventuelt sættes flere krydser under hver kategori. Efterfølgende placeres barnet på baggrund af afkrydsningerne på et af de fire trin i skalaen for fortælling og tekstsammenhæng.

Sætningsbygning

– handler om, hvor lange og komplekse sætninger barnet bruger:

- Taler hovedsagelig i meget korte sætninger, eventuelt kombineret med udpegning – for eksempel *cykler* (peger på pigen, der cykler).
- Taler hovedsagelig i korte hovedsætninger med grundled og udsagnsled og eventuelt genstandsled – for eksempel *pigen cykler, drengen spiller bold*.
- Taler mest i hovedsætninger, men bruger også enkelte ledsætninger – for eksempel *pigen vælter på cyklen, fordi hun kører ind i drengen*.
- Veksler mellem hovedsætninger og ledsætninger.

Andet/kommentarer: _____

Sætningskobling

– handler om, hvordan barnet skaber sammenhæng mellem sætninger og inden for sætningen:

- Sætninger kobles ikke sammen af barnet eller alene ved rækkefølge.
- Sætninger forbindes ved hjælp af enkle bindeord som *og, så* og *fordi*.
- Sætninger forbindes ved hjælp af mange forskellige bindeord.

Andet/kommentarer: _____

Tidsmarkering

– handler om, hvordan barnet sprogligt markerer rækkefølge i tidsforløb:

- Tidsmarkering ved simpel rækkefølge af sætninger (uden bindeord).
- Tidsmarkering ved brug af tidsudtryk (for eksempel *pludselig, bagefter* eller bindeord).
- Tidsmarkering ved bøjning af udsagnsord (for eksempel i datid: *han cyklede*, i førnutid: *han har cyklet*, i førdatid: *han havde cyklet* eller mellemsprogsformer, der går på tværs af de førnævnte former).

Andet/kommentarer: _____

Henvisning (reference)

– handler om, hvordan barnet skaber sproglige forbindelser mellem relevante personer og genstande, så det bliver tydeligt, hvem der foretager sig hvad.

Det kan blandt andet gøres ved hjælp af stedord: pigen – hun; børnene – de; cyklen – den; eller ved brug af bestemthed: en pige – pigen; nogle børn – de der børn/børnene; en cykel – den der cykel/cyklen.

Anvender gentagelse af navneord til at skabe sammenhæng.

Anvender stedord til at skabe sammenhæng.

Anvender bestemthed til at skabe sammenhæng.

Andet/kommentarer: _____

Opsamling af registreringer vedrørende fortælling og tekstsammenhæng

Som opsamling placeres barnet på et af de fire trin i nedenstående skala for fortælling og tekstsammenhæng:

☐ Trin 1: Helt begynder på dansk	☐ Trin 2: Usikker fortælling og tekstsammenhæng	☐ Trin 3: På vej-fortælling og tekstsammenhæng	☐ Trin 4: Sikker fortælling og tekstsammenhæng
Barnet har endnu ikke påbegyndt eller er helt i startfasen af sin dansksproglige udvikling.	Barnet fortæller grove træk af en historie ved hjælp af få og korte hovedsætninger og eventuelt udpegning på billederne. Sammenhængen i fortællingen kan være utydelig.	Barnet fortæller en historie med visse detaljer i kronologisk rækkefølge og med enkle sproglige udtryk for sammenhæng.	Barnet fortæller en flydende og detaljeret historie med en klar og tydelig sammenhæng, der skabes ved hjælp af varierede sproglige virkemidler.

Indplacering på skalaen og relevante iagttagelser føres over på registreringsark 6: Opsamling.

DATO/BARNETS NAVN

Registreringsark 4

til vurdering af lytteforståelse

(forståelse af sproglig kompleksitet) (aktivitet 4)

Vejledning til registrering

I kolonne 1 står sætningen, som den sagkyndige læser højt to gange.

I kolonne 2 noterer den sagkyndige vurderingen af barnets svar.

Opgave	Barnet peger på: R : Det rigtige billede F : Det forkerte billede O : Opgiver
1) Max sparkede til sin stribede bold.	
2) Divya og Sara holdt hinanden i hånden, da de gik over gaden.	
3) Det sner udenfor, og Lisa har lige bygget en snemand.	
4) Børnene så fjernsyn, mens katten legede med garnet.	
5) Det var en skøn sommerdag på stranden. Line og Deniz drak saft, mens Max hoppede i vandet fra broen.	
6) Brandfolkene var kørt hen til det brændende hus. Men de var endnu ikke begyndt at sprøjte vand på ilden.	

Fortsæt til aktivitet 5

Opsamling af registreringer vedrørende lytteforståelse

Som opsamling placeres barnet på et af de fire trin i nedenstående skala for lytteforståelse:

☐ Trin 1: Har store problemer med at forstå oplæste sætninger på dansk	☐ Trin 2: Begyndende lytteforståelse på dansk	☐ Trin 3: På vej-lytteforståelse på dansk	☐ Trin 4: Sikker lytteforståelse på dansk
Barnet har ingen forståelse på dansk eller kan forstå enkelte nøgleord i sætningerne. Barnet løser ingen eller ganske få opgaver rigtigt.	Barnet kan forstå simple entydige sætninger. Barnet løser mindre end halvdelen af opgaverne rigtigt.	Barnet kan forstå og integrere indholdet i flere sætninger og kan forstå relationerne mellem sætningens led. Barnet løser halvdelen af opgaverne eller over halvdelen af opgaverne rigtigt.	Barnet kan forstå længere og mere komplekse sætninger. Barnet løser alle eller næsten alle opgaver rigtigt.

Indplacering på skalaen og relevante iagttagelser føres over på registreringsark 6: Opsamling. Her bør den sagkyndiges overordnede billede af barnets lytteforståelse på baggrund af de øvrige aktiviteter i sprogscreeningen også tilføjes, især hvis det afviger fra vurderingen af aktivitet 4.

Registreringsark 5

til vurdering af begyndende skriftsprogskompetence (aktivitet 5)

5a) Bogstaver og tal

Den sagkyndige viser eleven pladen med bogstaver og tal på og spørger:

Udpege og benævne bogstav

- Kan du pege på et bogstav? Kan du sige, hvad det hedder?
- Kan du pege på et andet bogstav? Kan du sige, hvad det hedder?

Opgave – udpege og benævne	Elevers svar: R : Udpeger og benævner rigtigt F : Udpeger og benævner forkert O : Opgiver, udpeger intet
Et bogstav:	
Et bogstav:	

Udpege og benævne tal

- Kan du pege på et tal? Kan du sige, hvad det hedder?
- Kan du pege på et andet tal? Kan du sige, hvad det hedder?

Opgave – udpege og benævne	Elevers svar: R : Udpeger og benævner rigtigt F : Udpeger og benævner forkert O : Opgiver, udpeger intet
Et tal:	
Et tal:	

Udpege og benævne bogstav og tal

- Kan du pege på endnu et bogstav? Kan du sige, hvad det hedder?
- Kan du pege på endnu et tal? Kan du sige, hvad det hedder?

Opgave – udpege og benævne	Elevers svar: R : Udpeger og benævner rigtigt F : Udpeger og benævner forkert O : Opgiver, udpeger intet
Et bogstav:	
Et tal:	

5b) Skrivning af eget navn og ord samt benævnelse af bogstaver

Den sagkyndige giver barnet et stykke papir og en blyant.

Prøv, om du kan skrive dit navn her på papiret.

Hvis barnet har skrevet sit navn, spørger den sagkyndige:

Kan du sige, hvad nogle af bogstaverne i dit navn hedder?

Bogstaver: _____

Hvis barnet har skrevet sit navn med et andet alfabet end det latinske, spørger den sagkyndige:

Kan du også skrive dit navn med de bogstaver, man skriver dansk med?

Hvis barnet også kan skrive sit navn med latinske bogstaver, spørger den sagkyndige:

Kan du sige, hvad nogle af bogstaverne i dit navn hedder?

Bogstaver: _____

Når barnet har skrevet sit navn, spørger den sagkyndige:

Kan du skrive andre ting/ord?

Andre ord: _____

Hvornår skal man gå videre til opgave 5c?

Hvis barnet i opgave 5a og 5b har vist kendskab til mindst to bogstaver på dansk, går man til opgave 5c.

5c) Kendskab til de store bogstaver

Denne del af afdækningen udføres kun med børn, som i første del har vist, at de ved, hvad et latinsk bogstav er, og har benævnt mindst to bogstaver korrekt enten fra pladen eller i eget navn.

Den sagkyndige viser barnet en plade med de store bogstaver på.

Kan du sige, hvad nogle af bogstaverne hedder?

Den sagkyndige udpeger bogstaverne et for et i læseretningen og spørger barnet, hvad bogstavet hedder.

Registrering

Sæt ring om de bogstaver, barnet kender:

S	N	A	M	K	T
E	B	I	L	D	R
O	F	V	J	G	H
C	U	P	X	W	Æ
Y	Z	Å	Q	Ø	

Hvornår skal man fortsætte til aktivitet 5 i skoleskiftermaterialet?

Hvis barnet kender 11 store bogstaver eller mere i aktivitet 5c, og der er tid tilbage, og barnet ikke virker træt eller uoplagt, fortsættes til følgende materialer i aktivitet 5 til skoleskiftere børnehaveklasse – 2. klasse:

- Alfabetpladen med alle de små bogstaver
- Læsning af den lette fabel ”Løven og musen”

Registrering

Hvis der fortsættes med materialer fra aktivitet 5 i skoleskiftermaterialet, så benyttes de tilhørende registreringsark i skoleskiftermaterialet. I det opsamlende registreringsark 6 markeres med et kryds, at der er fortsat til skoleskiftermaterialet, og vurderingerne tilføjes i kommentarkolonnen, eller registreringsark 6 for skoleskiftere børnehaveklasse – 2. klasse vedlægges.

Selve sprogscreeningen er slut, og mødet afrundes

Opsamling af registreringer vedrørende begyndende skriftsprogskompetence (se registreringsark 6: Opsamling).

Registreringsark 6:

Opsamling

Dato for sprogscreeningen: _____

Sagkyndiges navn og stilling: _____

Barnets navn: _____

Cpr-nummer: _____

Alder: _____

Øvrige deltagere ved sprogscreeningen, for eksempel forældre, tolk med flere (navn/navne):

Er der anvendt optageudstyr? ja nej

Relevante supplerende oplysninger om barnet

Her nævnes eventuelle relevante baggrundsoplysninger om barnet, som bør indgå supplerende i den samlede vurdering.

Sammenfatning

Her sammenfattes resultatet af sprogscreeningen, idet barnets dansksproglige kompetencer og eventuelle dansksproglige udviklingsbehov beskrives.

